

Titulació	Tipus	Curs
Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística	FB	1
Llengua i Literatura Espanyoles	FB	1

Professor/a de contacte

Nom: Oscar Luis de la Cruz Palma

Correu electrònic: oscar.delacruz@uab.cat

Equip docent

Ulisse Cecini

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Aquesta assignatura 100625 Llatí serà impartida en dos grups: un per a estudiants que hagin cursat llatí durant dos anys o més; i un altre per a estudiants que hagin cursat llatí menys de dos anys o no n'hagin fet mai. La distribució dels dos grups es farà d'acord amb el currículum de Secundària (o d'altres documents acadèmics acreditatius de cursos anteriors a l'actual -segons l'accés universitari-). Per tal de fer correctament la distribució dels grups per nivell, caldrà aportar un document acreditatiu de la formació en llatí que hagi rebut el o l'estudiant durant les etapes anteriors.

Objectius

Establir una descripció sincrònica de la gramàtica del llatí clàssic.

Proporcionar les eines teòriques per a la identificació de les estructures morfosintàctiques, així com de la fonètica, fonologia, lèxic i semàntica de la llengua llatina, en quant llengua flexiva.

Posicionar el llatí en el marc de les llengües indoeuropees i com origen de les llengües romàniques.

Familiaritzar l'alumnat amb les etimologies i amb els principals mecanismes de formació del lèxic clàssic.

Adquirir els instruments gramaticals suficients per a accedir a textos llatins de nivell bàsic o adaptats del llatí clàssic.

Traçar coordenades bàsiques (gèneres, temes, personatges, tòpics...) de la literatura llatina.

Competències

Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística

- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Llengua i Literatura Espanyoles

- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els coneixements gramaticals adquirits a l'anàlisi i comprensió dels textos llatins.
2. Explicar oralment o per escrit l'origen de les llengües romàniques a partir del llatí en el marc de la família de les llengües indoeuropees, així com els conceptes de lingüística comparada i llatí vulgar.
3. Identificar el contingut d'una obra literària clàssica (temes, personatges, tòpics...) en diferents realitzacions posteriors de la cultura occidental (arts plàstiques i literatura).
4. Localitzar la informació en la bibliografia secundària de referència.
5. Reconèixer els elements comuns entre el llatí i les llengües romàniques: etimologia, formació del lèxic i morfologia.
6. Resoldre exercicis d'aplicació de coneixements gramaticals.
7. Utilitzar amb eficàcia i de manera autònoma les eines filològiques bàsiques.

Continguts

Programa

Propedèutica i metodologia

I1: Presentació d'instruments per a l'estudi de la filologia llatina.

Temes de gramàtica

G1: Prosòdia llatina: la pronunciació del llatí i la seva lectura (en prosa i en vers).

G2: El llatí com a llengua flexiva: declinacions i conjuncions llatines.

G3: Fonaments de sintaxi llatina clàssica

Temes de lingüística

Lg.1: Etapes històriques de la llengua llatina amb introducció dels conceptes de lingüística comparada i llatí vulgar.

Temes de literatura

Lt. 1: Principals obres literàries clàssiques (gèneres, temes, personatges, tòpics) i la seva tradició.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Descripció de la fonètica, morfologia i sintaxi llatina	18	0,72	
Descripció del panorama literari llatí	11,5	0,46	
Presentació d'instruments filològics	3,5	0,14	
Tipus: Supervisades			
Suport en l'estudi de la literatura llatina	4	0,16	
Suport en l'estudi dels fonaments de la gramàtica llatina	4	0,16	
Tipus: Autònomes			
Estudi de la gramàtica llatina	66,5	2,66	
Estudi del panorama literari llatí	36,5	1,46	

A l'inici del curs, els professors oferiran un dossier per a l'estudi de la matèria. Aquest dossier detallarà més la bibliografia i els continguts.

També a l'inici del curs, el professor transmetrà el calendari per a l'avaluació de les activitats.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-----	-------	------	--------------------------

examen final	40%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
I prova parcial	20%	1,5	0,06	1, 4, 6, 7
II Prova parcial	20%	1,5	0,06	1, 4, 5, 6, 7
III Prova parcial	20%	1,5	0,06	1, 4, 6, 7

La nota final s'obtindrà aplicant les proves i els criteris següents:

1. La qualificació final de l'assignatura serà la suma de les activitats d'avaluació següents:

En tres proves parcials, amb un valor del 20% cadascuna sobre els continguts vistos durant el curs respecte a la data fixada.

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

Realització d'un examen final, amb un valor del 40%, sobre els temes de gramàtica, de lingüística i de literatura llatines.

2. L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.

Aquesta assignatura permet l'ús de tecnologia AI (Inteligència Artificial) o qualsevol altre mitjà d'informació virtual (pàgines web, blogs, llibres en pdf, vídeos, etc.) amb la condició que quedi correctament citat. Per tant, considerem que la citació d'AI o altres fonts d'informació virtual ha de tenir el mateix tractament i sistema que la citació de la informació a partir de formats tradicionals, com ara llibres, articles, diaris o revistes, etc. La no transparència en l'ús d'IA o altres mitjans d'informació en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestat acadèmica i comportarà que l'activitat s'avalui amb 0, o sancions majors en cas de gravetat.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única.

Recuperació:

Per participar a la recuperació, l'estudiant ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total.

Tenint en compte els criteris indicats sobre l'avaluació, els estudiants que no hagin obtingut un mínim de 5 punts (aprobat) podran fer un examen de recuperació en la data i horari que indiqui la Secretaria de la Facultat. Tanmateix la recuperació donarà opció a un màxim de 5 punts (aprobat).

Bibliografia

N.B.: A més de les obres recomenades a continuació, a classe es presentaran altres referències, especialment aquelles relacionades amb els Instruments filològics (diccionaris, col·leccions de textos, revistes, pàgines web, etc.). Considerem que les obres citades són importants, però és ideal que l'estudiant arribi a descobrir altres referències científiques durant al seu estudi.

Gramàtiques llatines (selecció)

Espluga i Corbalán, Xavier - Miró i Vinaixa, Mònica (s.d.), *Llengua llatina. Morfologia, sintaxi i traducció del llatí*, UOC.

Marouzeau, Jules (1954²), *Introduction au latin*, Paris.

Marouzeau, Jules (1955⁴), *La prononciation du latin (histoire, théorie, pratique)*, Paris.

Valentí Fiol, Eduard (1993⁸), *Gramática de la lengua latina*, Barcelona.

Valentí Fiol, Eduard (1987¹⁷), *Sintaxis latina*, Barcelona.

Manuels de literatura llatina (selecció)

Bickel, Ernst (1982), *Historia de la literatura romana*, Madrid.

Bieler, Ludwig (1969), *Historia de la literatura romana*, Madrid.

Büchner, Karl (1968), *Historia de la literatura latina*, Barcelona.

Cavallo, Guillelmo - Fedeli, Paolo - Giardina, Andrea (1989-2005), *Lo spazio letterario di Roma antica*. Vols. I-VI, Roma.

Codoñer, Carmen (ed.) (1997), *Historia de la literatura latina*, Madrid.

Fuhrmann, Manfred (ed.) (1985). *Literatura romana*. Madrid.

Gómez Pallarès, Joan (2003), *Studiosa Roma. Los géneros literarios en la cultura romana*, UAB-Bellaterra (Barcelona).

Grimal, Pierre (1965), *La littérature latine*, Paris. (Reescrit a París, 1994).

Von Albrecht, Michael (1992), *Geschichte der römischen Literatur*. 2 vols. München-New York-London-Paris. (trad. esp. D. Estefanía-A. Pociña, Barcelona, vol. I, 1997; vol. II, 1999: *Historia de la literatura romana*).

Zehmacker, Hubert - Fredouille, Jean Claude (1993), *Littérature latine*, Paris (2001³).

Temes de lingüística i d'Història de la cultura llatina (selecció)

Abad, Francisco (1980), *Lengua española e Historia de la lingüística*, Madrid.

Benveniste, Emile (1971), *Problemas de lingüística general*, México.

Cavallo, Guillelmo (1975), *Libri editori e pubblico nel mondo antico: guida storica e critica*, Roma.

Curtius, Erns Robert (1976 reed.), *Literatura europea y Edad Media latina*, México.

Díaz y Díaz, Manuel (1975), "Latinitas. Sobre la evolución de su concepto", en *Emerita* 19, 35-50.

Fernández Galiano, Manuel (1972), "Filología: las lenguas clásicas", en *Greece & Rome* 10, 150-157.

Fontán, Aatonio (1974), *Humanismo romano*, Barcelona.

Gil, Luís (1961), *La censura en el mundo antiguo*, Madrid.

Herrero, Víctor José (1965), *Introducción al estudio de la filología clásica*, Madrid.

Highet, Gilbert (1951), *The Classical Tradition*, Oxford.

Palmer, Leonard R. (1974), *Introducción al latín*, Barcelona.

Pasquali, Giorgio (1964), *Filologia e storia*, Firenze.

Quetglas Nicolau, Pere (1985), *Elementos básicos de filología y lingüística latinas*, Barcelona.

Reynolds, Leighton Durham - Wilson, Nigel Guy (1968), *Scribes and Scholars. A Guide to the Transmission of Greek and Latin Literature*, Oxford. (trad. cast., *Copistas y Filólogos*, Madrid, 1986).

Programari

Pdf - Power-Point - Word

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	2	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt